

Zonder drank haal ik de eindstreep niet'

„Ik hier ook aan meedoen?“, wil een vader leeftijd weten. „En waar moet je dan beginnen?“ Zo leidt een middagje schaatsen in Leiden verwachts tot een heuse tocht over de gracht. Op de brug voor de V & D praten twee heren uitslagen van de EK schaatsen door. Ze hebben weinig oog voor de honderden schaatsers die er het bruggetje doorschuiven.

Bij de eerste stempelpost op het Galgewater zit zich inmiddels al een aardige rij gevormd. „Nog zijn op de eerste hoor“, adviseert de stempelaar, „Het is de belangrijkste van allemaal.“

Stempelen blijkt overigens niet de meest makkelijke klus. De inkt moet netjes binnen het hokje van de kaart worden geplaatst, en ook de kleur van de stempel is van belang. Wie eenmaal met rood inkt op de kaart is, wil dat graag zo houden. „Groen is een aanbieding!“, wordt dan ook bijna wanhoor door een wat eenzame stempelmedewerker gezeurd.

Bij het visserskoortje 'Tussen Wal en Schip' aan de Rijn en Schiekade is het gezellig druk. Daar staan ook de eerste borreltjes hun uitwerking te missen. „Dat hoort er toch echt bij“, vindt de stempelaar uit Leiderdorp. Voor vriendin Mieke is de alcohol als doping. „Zonder drank haal ik de eindstreep niet“, zegt ze. „Althans, niet zonder“, voegt ze er gevat aan toe. De terrasjes voor sommigen minstens zo belangrijk als de stempelposten. „Stoppen, Wim, even bijtanken!“, roept zijn schaatsmaatje ineens. „Alweer?“, is het zeggende antwoord.

Van den Hoed schaatst de tocht met zijn familie, inclusief opa en oma en een dochter van vijf. Het is de derde keer dat hij meedoet. „De laatste keer was het leukst, want toen moest je stempelen in de kroegen. Dat was een stuk gezelliger.“ Van den Hoed behoort tot de weinigen die een kleipijp om zijn nek. De betekenis van de sierraad omschrijft hij als volgt: „Als 'ie heel dicht komt, heb je redelijk geschaatst.“

Bij de Koepoortsbrug over de Witte Singel, waar de deelnemers aan de Stadsbankcross en de schaatsers elkaar kruisen, is inmiddels een chaotisch tafereel ontstaan. Behalve lopers en schaatsers maken namelijk ook nog auto's, fietsers en wandelaars van de kruising gebruik.

Veel schaatsers zien er de humor wel van in. Jeannette Groenewegen vindt het 'een grote grap dat je als schaatser door een hardloper omver gelopen kan worden.' Ook haar vriendin Lenie van Kaam ergert zich niet aan de lopers. „'s Winters zijn de mensen toch aardiger, warmhartiger misschien.“ Het klunen zelf vinden de dames 'een gezellige onderbreking'. „Klunen is fun“.

Intussen zijn steeds meer mensen de lange file op de groene lopers zat. Het geklik van schaatsen over straatsteen weerklinkt langs de gracht. „Dag, ik laat ze wel weer slijpen“, merkt iemand op.

Een eindje verderop staan twee EHBO'ers een sigaretje te roken. Erg druk hebben ze het niet. „Ach, we plakken wat pleistertjes. En verder krijg je natuurlijk wat van die dingetjes die je kan verwachten bij zoiets als dit. Wat hersenschuddinkjes, wat gebroken botjes.“

Intussen heeft Maarten Blom het stempelen opgegeven. „Als ik overal in de rij zou gaan staan, ben ik vanavond nog niet thuis“, verklaart hij. Hij had de drukte bij de stempelposten niet voorzien. „Bij de Elfstedentocht heb ik ook niemand zien wachten“.

De 'Tocht der Tochten'. Op het Leidse ijs is het een favoriet gespreksonderwerp. „Hoe ver is het nog naar Bartlehiem?“, is een veelgehoorde vraag. „Daar zijn we allang voorbij, Piet“, wordt dan ad rem geantwoord.

Ondanks de grappen en de gezelligheid zijn er ook wel schaatsers die het een en ander hebben aan te merken op de organisatie. „Waarom kon dit vorige week allemaal niet?“, vraagt Aad Caspers zich af. Het ijs was toen een stuk beter, het aantal wakken aanzienlijk kleiner. Dat de Elfstedentocht ook in dat weekeinde plaatsvond, vindt hij geen excuus. „Zaterdag televisie kijken, en dan zondag lekker zelf gaan schaatsen. Wat is er nou mooier?“

Weer anderen klagen over het gebrek aan sanitair. Marianne van Delft heeft haar twee kinderen meegenomen en dat heeft, hoe gezellig het ook is, toch zijn nadelen. „Acht kilometer is voor kinderen best lang“, zegt ze. Naarmate de tocht vordert, worden ze moe en huilerig. „En als ze dan ook nog nodig moeten plassen, dan heb je de poppen aan het dansen. Het is toch niet zo moeilijk om een paar van die hokjes neer te zetten?“

De eerste stempelpost op het Galgewater.